

DOĞUM YARDIMINA İLİŞKİN VATANDAŞ KILAVUZU

www.aile.gov.tr

Facebook: @tcailesosyal Instagram: @tcailesosyal

Twitter: @tcailesosyal Youtube: ailevesosyal

GENEL AÇIKLAMA

Bu kılavuzun amacı, Doğum Yardımının uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar hakkında vatandaşları bilgilendirmek ve tereddütte kalınan hususlara açıklık getirmektir.

Tanımlar

Bu kılavuzda geçen;

Bakanlık: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı,

Başvuru yerleri: e-Devlet Kapısı ile Bakanlıkça belirlenen diğer başvuru yerleri ve kanallarını,

Hak sahibi: Başvuruya konu çocuk için doğum yardımı ödenecek kişiyi,

İl Müdürlüğü: Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünü,

Kanuni temsilci: Kişinin velisi veya vekili ile mahkeme kararıyla tayin edilen vasi veya kayyımı,

KPS: Kimlik Paylaşım Sistemini,

Sistem: Bakanlık tarafından oluşturulan ve doğum yardımı işlemleri için kullanılacak elektronik sistemi,

Tek seferlik yardım: İlk çocuk için, doğum sonrası bir defaya mahsus olmak üzere yapılan doğum yardımını,

Düzenli yardım: İkinci ve sonraki çocuklar için, ödemeye konu çocuk beş yaşını tamamlayana kadar (60. ay dâhil) düzenli olarak yapılan doğum yardımını,

Yönetmelik: 10/4/2025 tarihli ve 32866 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Doğum Yardımı Yönetmeliğini,

Planlanan Ödeme Tarihi: Hak sahiplerinin doğum yardımı ödemelerini ödemeye aracılık eden kurumdan teslim alabilecekleri en erken tarihi

ifade etmektedir.

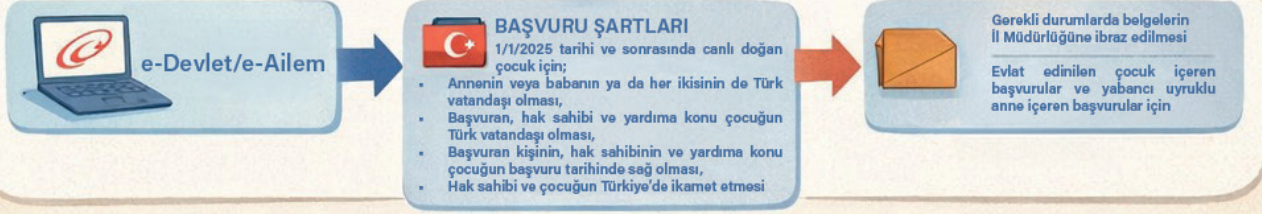

DOĞUM YARDIMI

BAŞVURU SÜRECİ

HAK SAHİPLİĞİ

ANNE ★ BABA ★ KANUNİ TEMSİLCİ

ÖDEME TUTARLARI VE DÖNEMLERİ

YARDIMIN DURDURULMASI

Hak Sahibinin Vefatı

Diğer ebeveyn veya kanuni temsilci tarafından vefat tarihinden itibaren 6 ay içerisinde başvuru yapılması ve diğer tüm şartların sağlanması halinde ödemeler yeni hak sahibine yapılır.

YARDIMIN KESİLMESİ

- Feragat
- Türk Vatandaşlığından Çıkılması
- İkametgâh Şartının Sağlanmaması
- Çocuğun Kurum Bakımına Alınması
- Ödeme Hareketsizliği
- Durdurulan Yardıma Yeni Başvuru Yapılmaması
- Velayet Durumunun Değişmesi
- Çocuğa Kanuni Temsilci Atanması

YARDIMIN SONLANDIRILMASI

- Çocuğun Vefatı
- Tek seferlik yardım için ödemenin teslim alınması
- Düzenli yardımlar için çocuğun 60. ayını tamamlaması

İTİRAZ

Başvuru sonucunun e-Devlet'e yansımından itibaren 60 gün içerisinde e-Devlet/e-Ailem üzerinden itiraz başvurusu yapılabilir.

Tüm başvurular e-Devlet/e-Ailem üzerinden yapılır.

“Aile, toplumumuzun temelidir.
Doğum yardımı ile her yeni hayatın
başlangıcında ailelerimizin yanında
olmayı sürdürüyoruz.”

GENEL ESASLAR

BAŞVURU

Başvuru Yeri

Doğum yardımı başvurusu, çocuğun KPS'ye (Kimlik Paylaşım Sistemi) kayıt işlemi yapıldıktan sonra sadece e-Devlet (e-Ailem (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Elektronik Sosyal Hizmet ve Sosyal Yardım Uygulamaları Platformu)) üzerinden gerçekleştirilir. e-Devlet/e-Ailem dışında şahsen, posta, kargo vb. alternatif bir başvuru yöntemi bulunmamaktadır.

Başvuru Şartları

Doğum yardımı, başvuru esaslı bir programdır. 1/1/2025 tarihinde ve sonrasında canlı doğan çocuk için doğum yardımı başvurusu, aşağıdaki hususların birlikte gerçekleşmesi koşuluyla yapılır:

- ✓ Annenin veya babanın ya da her ikisinin de Türk vatandaşı olması,
- ✓ Başvuran, hak sahibi ve yardıma konu çocuğun Türk vatandaşı olması,
- ✓ Başvuran kişinin, hak sahibinin ve yardıma konu çocuğun başvuru tarihinde sağ olması,
- ✓ Hak sahibi ve çocuğun Türkiye'de ikamet etmesi.

Doğum yardımı herhangi bir muhtaçlık şartı gözetilmeksizin yukarıdaki şartların birlikte sağlanması halinde yapılır.

Başvuru için başvuru sahipleri tarafından sistemde yer alan Açık Rıza Formunun onaylanması zorunludur. Doğum yardımına esas çocuğun, tek seferlik yardım için 12. ayını (dâhil) tamamlaması;

düzenli yardım için ise 60. ayını (dâhil) tamamlaması durumunda başvuru yapılamaz. Çoklu doğumlarda her çocuk için e-Devlet/e-Ailem üzerinden ayrı ayrı başvuru yapılması gerekmektedir.

Doğum yardımına ilişkin iş ve işlemlerde sistem üzerinden temin edilen bilgiler esas alınır. Bu nedenle sistem üzerinden farklı kurumlar kanalıyla elde edilen bilgilerin doğru ve güncel olması konusunda vatandaş tarafından gerekli bildirimlerin önceden yapılmış olması gerekmektedir. Bu süreçte, gerekli hallerde araştırma ve inceleme yapabilmek için kanıtlayıcı belgeler İl Müdürlükleri tarafından vatandaştan talep edilebilir.

Kimler Başvuru Yapabilir?

Doğum yardımı başvurusu Türk vatandaşları tarafından yapılabilmekte olup başvuru yapabilecek kişiler aşağıda sıralanmaktadır:

- ✓ Anne
- ✓ Baba
- ✓ Kanuni temsilci

Annenin Yabancı Uyruklu Olması Durumunda Başvuru Şekli

Annenin Türk vatandaşı olmaması durumunda, Türk vatandaşı baba tarafından e-Devlet/e-Ailem üzerinden başvuru yapılabilir. Söz konusu başvurunun tamamlanabilmesi için aşağıda belirtilen belgelerin, başvurunun iletildiği İl Müdürlüğüne **15 gün içerisinde** ibraz edilmesi gerekmektedir:

- ✓ Yabancı uyruklu annenin kimliğini gösteren belge (pasaport, ikamet izni, geçici koruma kimlik belgesi, Mavi Kart vb.),
- ✓ Yabancı uyruklu anneden doğan ve Türk vatandaşı olan ortak çocuklara ilişkin doğum belgeleri,
- ✓ Babanın nüfus kayıt örneği ve talep edilmesi durumunda diğer kanıtlayıcı belgeler.

UYARI: Belirtilen kanıtlayıcı belgeler, yabancı uyruklu anne ile başvuran babanın ortak çocukları için 15 gün içinde sunulmalıdır. İl Müdürlüğüne talep edilen gerekli bilgi ve belgelerin sunulmadığı durumlarda başvurular reddedilir.

Evlat Edinilen Çocuklar İçin Başvuru

Evlat edinilen çocuklara ilişkin, e-Devlet/e-Ailem üzerinden yapılan ön başvuru sonrasında ilgili İl Müdürlüğüne **gerekli bilgi ve belgelerin (evlat edinmeye ilişkin mahkeme kararı vb.) 15 gün içerisinde ibraz edilmesi gerekmektedir.**

UYARI: Gerekli bilgi ve belgelerin ibraz edilmemesi veya beyan edilen bilgiler ve ibraz edilen belgelerde hata olduğunun tespiti halinde başvuru İl Müdürlüğü tarafından reddedilir.

HAK SAHİPLİĞİ

Hak Sahipliği Şartları

Doğum yardımı başvurusunu yapan kişi ile ödemeyi alacak hak sahibinin aynı kişi olması zorunlu değildir. Buna göre, hak sahipliği şartlarını sağlaması durumunda öncelik anneye verilmekte olup annenin hak sahibi olamadığı durumlarda ise baba veya kanuni temsilci hak sahibi olarak belirlenebilmektedir.

- ✓ **Annenin hak sahibi olabilmesi için:** Türk vatandaşı olma ve Türkiye’de ikamet etme şartlarının yanında evlilik birliğinin olmaması durumunda yardıma konu çocuğun velayetinin annede olması ve diğer yardım alma şartlarını sağlaması gerekmektedir.
- ✓ **Babanın hak sahibi olabilmesi için:** Annenin Türk vatandaşı olmaması veya vefat etmiş olması veya Türkiye’de ikamet etmemesi ve/veya Türkiye’de ikamet ettiğine dair bilginin bulunmaması ya da tek taraflı velayet şartının babada bulunması ve babanın diğer yardım alma şartlarını sağlaması gerekmektedir.
- ✓ **Kanuni temsilcinin hak sahibi olabilmesi için:** Yardıma konu çocuğa mahkeme tarafından kanuni temsilcinin atanmış olması, kanuni temsilcinin yardım alma şartlarını sağlaması ve söz konusu çocuğun anne ve/veya babasının Türk vatandaşı olması gerekmektedir. Doğum yardımı ödemesine esas çocuğun herhangi bir sebeple kanuni temsilcisinin değişmesi nedeniyle yardımın kesilmesi halinde varsa yeni kanuni temsilci tarafından başvuru yapılır.

Annenin Türk vatandaşı olmasına rağmen **Türkiye’de ikamet etmemesi ve/veya Türkiye’de ikamet ettiğine dair bilginin bulunmaması sebebiyle** babanın hak sahibi olması durumunda; anne, Türkiye’de ikamet ettiğine ilişkin gerekli resmi bildirimleri ilgili kurumlara yapması ve diğer tüm şartları sağlaması kaydıyla hak sahipliğinin değiştirilmesi için başvuruda bulunabilir.

ÇOCUK SIRALAMASININ TESPİTİ

Annenin Türk vatandaşı olması halinde çocuk sıralaması;

- ✓ Türk vatandaşı annenin canlı doğan ve KPS'ye kayıtlı Türk vatandaşı çocuklarına göre yapılır.
- ✓ Türk vatandaşı annenin 01.01.2025 tarihinden önce canlı doğan veya vefat etmiş olan Türk vatandaşı çocukları da sıralamaya dâhil edilir.

Annenin Türk vatandaşı olmaması halinde çocuk sıralaması;

- ✓ Türk vatandaşı olan babanın KPS'deki nüfus kayıt örneğinde yabancı uyruklu aynı anneden olan Türk vatandaşı çocuklarına göre yapılır.

Evlat edinen ailelerde çocuk sıralaması;

- ✓ Evlat edinen ailelerde çocuk sırasının tespitinde mahkeme kararı ile kesinleşmiş evlat edinme tarihi esas alınır. İl Müdürlüğü gerekmesi halinde daha önceki doğumlara ve evlat edinilen çocuğa ilişkin bilgi ve belge istemeye ve araştırma yapmaya yetkilidir.

Çoklu doğum olduğu durumlarda (ikiz, üçüz vb.) KPS'den gelen kayıt sırası dikkate alınarak ilgili çocukların sıralaması sistem tarafından tespit edilir.

ÖDEME

Doğum Yardımı Ödeme Dönemleri

Doğum yardımı ödemeleri her ayın son haftası Bakanlıkça belirlenen günde yapılır.

Ödeme Tutarları;

Birinci çocuk için 1 yaşını tamamlayana kadar (12. ay dâhil) **başvuru yapmak koşuluyla tek seferlik 5.000 TL,**

İkinci çocuk için başvurunun yapıldığı ay itibarıyla **5 yaşını tamamlayana kadar (60. ay dâhil) aylık 1.500 TL,**

Üçüncü ve sonraki çocuklar için başvurunun yapıldığı ay itibarıyla **5 yaşını tamamlayana kadar (60. ay dâhil) aylık 5.000 TL.**

YARDIMIN DURDURULMASI

- ✓ Düzenli doğum yardımı kapsamında, hak sahibinin vefatı halinde yardım vefat tarihini izleyen aydan itibaren durdurulur.
- ✓ Hak sahibinin vefat ettiği tarihten itibaren 6 ay içinde yeni başvurunun yapılması ve şartların sağlanması durumunda yardım durdurulduğu tarihten itibaren yeniden başlatılır.
- ✓ Durdurulma tarihinden itibaren hak edilen ödemelerin tamamı ilk ödeme döneminde yeni hak sahibine ödenir.
- ✓ Hak sahibinin vefat tarihinden itibaren 6 ay içinde yeniden başvurunun yapılmaması durumunda yardım kesilir.
- ✓ Çocuk 5 yaşını tamamlayana kadar (60. ay dâhil) yeni başvuru yapılması halinde yardım ödemesi diğer tüm şartların sağlanması durumunda başlatılır ancak geriye dönük ödeme yapılmaz.

Doğum yardımı ödemesini alan hak sahibinin vefatı durumunda, hak sahibi tarafından teslim alınmayan ödemeler varis/varisler tarafından teslim alınabilir. Vefat eden hak sahibine tanınan 6 aylık ödeme hareketsizliği süresi içerisinde varis/varisler tarafından teslim alınmayan ödemeler Bakanlığa iade edilir.

UYARI: Yardımın durdurulması halinde gerekli diğer şartların sağlanması kaydıyla ilgili çocuk için yeniden başvuru yapılabilir.

YARDIMIN KESİLMESİ

Doğum Yardımının kesilmesi durumlarına ilişkin detaylı bilgiler aşağıda yer almaktadır:

1. Feragat

Doğum Yardımından feragat edilmesine ilişkin iş ve işlemler konusunda ilgili İl Müdürlüğünden bilgi alınabilmektedir.

2. Türk Vatandaşlığından Çıkılması

Hak sahibi ya da çocuğun, Türk vatandaşlığından çıktığının/ çıkarıldığının sistem tarafından tespit edildiği durumda yardım kesilir.

3. İkametgâh Şartının Sağlanmaması

Hak sahibi ya da çocuğun, ikametgâhını başka bir ülkeye taşıması ya da Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden alınan veriler doğrultusunda Türkiye’de ikamet ettiğine dair bilginin temin edilememesi halinde yardım kesilir.

4. Çocuğun Kurum Bakımına Alınması

Doğum yardımına esas çocuğun kurum bakımı altına alınması durumunda yardım kesilir.

5. Ödeme Hareketsizliği

Doğum yardımının hak sahibi veya hak sahibinin vefatı durumunda varis/varisler tarafından 6 ay boyunca aralıksız alınmaması durumunun tespit edilmesi halinde, alınmayan yardımlar ödeme hareketsizliğinin başladığı tarihten itibaren kesilir ve biriken doğum yardımı tutarları Bakanlığa iade edilir. **Bakanlığa ödeme hareketsizliği nedeniyle iade edilen tutarlara ilişkin geriye dönük ödeme yapılmaz.**

Yardıma ilişkin gerekli şartların sağlanması durumunda; tek seferlik yardım için çocuğun 12. ayını (dâhil) tamamlayana kadar; düzenli yardım için ise 60. ayını (dâhil) tamamlayana kadar yeniden başvuru yapılabilir.

6. Durdurulan Yardıma Yeni Başvuru Yapılmaması

Hak sahibinin vefatı nedeniyle geçici olarak durdurulan yardıma, hak sahibinin vefatının tespitinden itibaren 6 ay içerisinde yeni başvuru yapılmaması halinde, yardım durdurulduğu tarihten itibaren kesilir.

7. Velayet Durumunun Değişmesi

Mahkeme kararıyla velayet durumunun değiştiğinin tespit edilmesi halinde yardım kesilir.

8. Çocuğa Kanuni Temsilci Atanması

Düzenli yardım ödemesi devam ederken kanuni temsilci atandığının tespit edilmesi durumunda yardım kesilir.

9. Türk Vatandaşlığından Çıkılması (Hak Sahibinin Kanuni Temsilci Olduğu Durumda)

Hak sahibinin kanuni temsilci olması durumunda yardıma konu çocuğun anne ve babasının Türk vatandaşlığından çıktığının/ çıkarıldığının sistem tarafından tespit edilmesi durumunda yardım kesilir.

10. Diğer Durumlar

Doğum yardımı ödemesi sırasında, hak sahipliğinin herhangi bir nedenle değişmesini gerektiren bir durumun ortaya çıkması hâlinde, ilgilinin başvurusu üzerine doğum yardımı ödemesi durdurulabilir veya kesilebilir.

UYARI: Yardımın kesilmesi sonrası gerekli şartların sağlanması kaydıyla ilgili çocuk için yeniden başvuru yapılabilir.

UYARI: Doğum Yardımına ilişkin tüm bildirimler e-Devlet/e-Ailem üzerinden yapılmaktadır. Buna ek olarak, **İlk Öğretmenim Ailem** uygulaması üzerinden ödeme planı görüntülenebilmektedir. Söz konusu uygulama, kılavuzun arka kapağında yer alan barkod üzerinden indirilebilmektedir.

YARDIMIN SONLANDIRILMASI

✓ Çocuğun Vefatı

Düzenli doğum yardımı kapsamında, çocuğun vefat ettiği tespit edilirse, çocuğun vefat tarihini içeren ayın ödemesi yapılır fakat sonraki aylar için ödeme yapılmaz.

✓ Yaş Sınırı

Doğum yardımına esas çocuğun düzenli yardım için 60. ayını (dâhil) doldurması durumunda yardım tamamlandığından takip eden aylar için ödeme yapılmaz.

✓ Yardımın Tek Seferlik Olması

Doğum yardımına esas çocuğa ilişkin hak sahibine tek seferlik yardım ödemesi yapılması durumunda yardım tamamlanır.

UYARI: Yardımın sonlandırılması durumlarında ilgili çocuk için yeniden başvuru yapılamaz.

İTİRAZ VE İTİRAZA DAYALI ÖDEMELER

Doğum yardımı başvuru sonuçlarına ilişkin itirazlar, e-Devlet/e-Ailem sistemi üzerinden başvuru sonucunun bildirildiği tarihten itibaren en geç **60 gün içerisinde** e-Devlet/e-Ailem sistemi üzerinden **sadece bir** kez yapılabilmektedir.

İl Müdürlüklerine başvuran/hak sahipleri tarafından kanıtlayıcı belge sunulamaması veya belge temini dışında kalan diğer alternatif yollarla da ilgili şartların sağlandığının tevsik edilememesi hâlinde, itiraz başvurusu reddedilir ve söz konusu ay veya aylara ilişkin herhangi bir ödeme yapılmaz.

Doğum Yardımı Yönetmeliğinde yardımın altı ay boyunca aralıksız olarak çekilmediğinin tespit edilmesi hâlinde, yardımın kesileceği hüküm altına alınmıştır. Yardımı kesilenler, yeni başvuru yapmaları ve gerekli şartları sağlamaları halinde yeni başvuru tarihi itibarıyla yardımdan yararlanabilecektir.

Doğum yardımı ödeme tutarının hatalı belirlendiğine yönelik itiraz başvuruları, başvuru sahiplerinin kanıtlayıcı bilgi ve belgeleri ibraz etmeleri ve gerekli şartları taşımaları halinde İl Müdürlüklerince değerlendirmeye alınmaktadır.

İkametgâh bilgisinin bulunmaması sebebiyle kesilen yardımlara ilişkin yapılan itiraz başvuruları kapsamında; yardımı kesilen hak sahibinin adres değişikliğinin bulunması halinde, yeni adres bilgisini Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirmesi ve ardından yeniden doğum yardımı başvurusunda bulunması gerekmektedir.

İkametgâh değişikliği bulunmamasına rağmen yardımın kesildiğinin tespit edilmesi durumunda ise itiraz başvuruları İl Müdürlüklerince değerlendirmeye alınacaktır.

YERSİZ ÖDENEN DOĞUM YARDIMININ GERİ ALINMASI

Doğum yardımından yararlananların gerçek dışı beyanda bulunmaları nedeniyle yersiz ödemeye sebebiyet verdiklerinin tespit edilmesi halinde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde işlem tesis edilir.

Gerçek dışı beyan dışında herhangi bir sebeple yapılan yersiz/fazla ödemelerin tahsili, ilgili alt düzenlemeler çerçevesinde sağlanır.

BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ

İdarenin anlık veya doğrudan erişemediği, Kurumlar arası entegrasyon kapsamında yer almayan durum değişiklikleri ve benzeri durumlar söz konusu olabileceğinden; doğum yardımı ödemesinin yapılmamasını veya kesilmesini gerektiren bir durumun ortaya çıkması hâlinde, hak sahipleri bu durumu 1 ay içinde ilgili İl Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler.

DOĞUM YARDIMINA İLİŞKİN VATANDAŞ KILAVUZU

www.aile.gov.tr

Facebook: @tcailesosyal Instagram: @tcailesosyal

Twitter: @tcailesosyal Youtube: ailevesosyal

iOS için
İlk Öğretmenim Ailem

Android için
İlk Öğretmenim Ailem